

ויש דגולת צביון בל טמא, 33 המקור. אלא ש"מ הארץ כדבר הארץ
 שם צביון דל רחוק
 כ"ז בארץ 'א' ודמיון יל ע' הלא

בענין הערוב בפולנקו

ערוה"ש סי' שמ"ה ובביה"ל, ואף שלא נכריע
 בין הראשונים מכח קושיות שלנו, מ"מ הבו
 דלא לוסף עלה, ורק אלו שהזכירו דבעינן
 ס"ר בכל יום נימא דהכי ס"ל, אבל כל שאר
 עשרים ושלושה הראשונים שהצריכו ס"ר, אין
 הכרח לפרש אותם כך, אלא רק שתהיה
 הרגילות שיבקעו בדרך זו ס"ר אנשים שונים,
 ואע"פ שאי"ז בכל יום. וא"כ ליכא להאי ס"ס,
 דנמצאה שיטת הראשונים שמצריכים שיהיו
 ס"ר מידי יום, בטילה במיעוטה מול 35
 הראשונים שלא מצריכים זה, או שלא
 מצריכים כלל שיעברו ס"ר, או שמצריכים
 ס"ר אבל לא בכל יום. וא"כ בפולנקו שודאי
 יש רגילות לס"ר אנשים לעבור בה, לפולנקו
 עצמה, ולמקום אחר דרכה, אף שאינם עושים
 זאת בכל יום, תחשב לרה"ר, דלא עבדינן ס"ס
 בשתי סברות של מיעוטא דמיעוטא
 מהפוסקים.

וכך נראה דסבר גם הביה"ל עצמו, שהרי
 הקשה על דברי הש"ע שכתב די"א שצריך
 שיעברו בה ס"ר בכל יום, שחיפש בכל
 הראשונים העומדים בשיטה זו, ולא מצא מי
 שיסבור כך, והקושיא עליו היא עצומה, דהרי
 בב"י הביא בפירוש את דברי הר"ן שכתב די"א
 שצריך שיהיו ס"ר עוברים בה "בכל יום", ואיך
 כתב הביה"ל דלא מצא מי שיאמר כן. וכן
 הקשה ביבי"א שם, והיא קושיא עצומה על
 הביה"ל שהוא עצמו הביא דברי הר"ן. אלא
 ודאי דכוונתו שבראשונים שפוסקים למעשה
 דבעינן ס"ר, לא מצינו מי שיצריך שיהיה זה
 בכל יום, דאה"נ שהר"ן הביא כזו שיטה, וכן
 הרמב"ן, אבל איהו עצמו לא ס"ל האי סברא,
 והסוברים אותה סברא לא כתבו שיהיה זה
 בכל יום (וזהו לשונו שחיפש בראשונים
 "העומדים בשיטה זו"), ולא נראה לו שהש"ע
 יביא את הסברא שדחו הרמב"ן והר"ן, בשם
 י"א בשולחנו הטהור, וזה פשוט לו שאין

הנה יש שרצו להסתמך עמש"כ בשו"ת יבי"א
 ח"ט (חאו"ח סי' ל"ג), שאף שהביה"ל לא
 הסכים לעשות ס"ס, כדי לערב את הרחובות
 בערים שלנו, ספק שמא הלכה כהסוברים
 שרה"ר היא רק כשיש בה ס"ר, וא"כ הרחובות
 שלנו אינם רה"ר, דלא עוברים בהם ס"ר בכל
 יום, ואף אם הלכה כהסוברים דסגי בט"ז
 אמות כדי להחשיבה כרה"ר, מ"מ ספק שמא
 הלכה כהסוברים דבצוה"פ ל"א דאתו רבים
 ומבטלי מחיצתא, והוו כדלתות, זה משום
 דלא עבדינן ס"ס כששתי הספיקות להתיר הם
 סברות המיעוט, אמנם בהגלות נגלות שיש
 עשרות מהראשונים שהצריכו תנאי זה דס'
 ריבוא, א"כ אפשר לעשות ס"ס, ולהתיר את
 העירוב ברחובות שלנו. (וזהו עיקר היתרו,
 דסברת החזו"א מחודשת מאוד ולא הוזכרה
 בשום פוסק, והסברא דהאנשים שבמכוניות
 אינם מצטרפים, ג"כ אינה נראית וכמ"ש
 בשו"ת אג"מ (או"ח ח"ה סי' כ"ח) ועוד
 אחרונים, דאפי' תחשב המכונית לרה"י, מ"מ
 במקום זה עוברים ס' ריבוא, ומה לי שגם
 מעבירים עמהם רשויות, ומהנו סברות אלו
 רק לסניף ותו לא). ולכן יש שרצו להתיר
 לעשות עירוב בפולנקו, דלא עוברים בה ס"ר
 מידי יום, ואיכא ס"ס.

אמנם יש להקשות בדברי בעל היבי"א זצ"ל,
 שהרי רוב ככל הראשונים שהביא לא הזכירו
 האי סברא, שיעברו ס"ר בכל יום, ורק הזכירו
 סברא זו: (1) הר"ן בשם רש"י. (2) בה"ג. (3)
 הרמב"ן בשם סה"ת. (4) רבינו ירוחם. (5)
 המאירי בשם י"א. (6) רע"ב. אבל שאר
 הראשונים לא הביאו סברא זו, ושפיר י"ל
 דסבירא להו שצריך רק שיהיו רגילים לעבור
 שם ס"ר של אנשים שונים, אבל לא שיעברו
 שם כל יום, דהרי בלא"ה סברת המצריכים
 שיהיו ס"ר עוברים שם בכל יום תמוהה, וכמו
 שהקשו האחרונים הרבה קושיות (עיין

* למעלה מל' הלא הארץ מכונית 23, טמא
 לח"ד, (בשם א"י כ"ה הארץ דבר הארץ אלא
 * למעלה מל' הלא הארץ מכונית 23, טמא
 לח"ד, (בשם א"י כ"ה הארץ דבר הארץ אלא

אחזקתיה, דזו חזקה העשויה להשתנות
בקל). אלא ודאי שכוונתם שמש"כ
הראשונים שיעברו שם ס"ר, אי"ז שאם פעם
אחת עברו ס"ר כבר הוי רה"ר, אלא שתהיה זו
הרגילות ודבר ההווה שיעברו שם ס"ר, וזו
כוונתם באומרם שיעברו ס"ר בכל יום,
וכדמצינו במגילה (דף ו') ובהל' יו"ט (סי' שצ"ז
סי"א) וגבי מזונות לאלמנה באבהע"ז (סי' צ"ג
סל"ב) ועוד מקומות, ולא שיעברו ממש כל
יום ס"ר, דזה לא שייך כמעט ואינו מסתבר.
(והמשנ"ב הקשה עליהם, דהבין שכוונתם
דוקא לבכל יום, אך ז"א, וכמש"פ).

וא"כ נמצאו הדברים פשוטים וברורים, שאין
מ"ד שמצריך שיעברו כל יום ס"ר בשביל
שתקרא רה"ר, ורק נחלקו אי סגי בשעור ט"ז
אמות, או שצריך שגם תהיה הרגילות
שיעברו שם ס"ר, אבל לכ"ע ל"צ שיעברו
ממש בכל יום, ואף אם יש כזה מ"ד, הוא
ממש מיעוט כנגד שאר הראשונים, ול"ש
לעשות בזה ס"ס, וא"כ אין לעשות עיזוב
בפולנקו, שיש ברחובות שבה ט"ז אמה
ומצויים בה ס"ר שרגילים לעבור ברחובותיה.
והיעב"א.

לפרש את כל הראשונים המצריכים ס"ר,
כאותם י"א שמצריכים בכל יום, ולכן הקשה
מה שהקשה על הש"ע. [ומבה"ג אין קושיא
על הביה"ל דכ"כ בפירוש שלא היה הבה"ג
לפניו] ומוכחת דעתו כמ"ש. וע"ש בשעה"צ
סק דהבין ג"כ בדעת הראשונים כהנ"ל.

ומהר"ן והש"ע אין להוכיח שהבינו לכאורה
בדעת כל הסוברים דבעינן ס"ר, שזה דוקא
בכל יום, דזה באמת מאד לא מסתבר דכמעט
ולא שייך מקום בעולם שיעברו בו ס"ר (ויותר
בזמנא) כל יום בשנה, שהרי ודאי שיש כמה
ימים בשנה, וכגון בימי שבתות ומועדים
וכיו"ב, שלא עוברים ס"ר, ודוחק גדול לומר
שכל יום ישתנה דין רה"ר, ורק אם בשבת זו
יעברו ס"ר יהיה זה רה"ר, וכבמדבר שהיו
ישראל הולכים כל יום ללמוד תורה מפי
מרע"ה (כמבואר בשבת דף צ"ו ע"ב), דא"כ
בטלת דין רה"ר מהעולם. ול"ש להרוג מי
שחילל שבת בהעברה ברה"ר דדילמא באותו
היום לא היו ס"ר (ואין לומר דנוקים לרה"ר